

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund

Nr. 21.

20. Oktober 1904.

20. Aarg.

Daglannet.

Bjørnsøns nye skuespil foregår p  Vestlandet i Norge; dets personer er familien *Dag*, hvis gamle sl gtsejendom hedder *Daglannet*. Familien best r af ejeren *Dag*, hans fransk dte hustru *F licie*, deres b rn *Stener*, *Ragna* og *Berthe* samt g rdbestyreren *Ramset*.

Stykkets indhold er striden mellem den gamle *Dag*, som ikke vil have fabrikker med arbejdere o. s. v. p  *Daglannet*, og s nnen *Stener*, som netop vil bruge sine i Australien erhvervede kundskaber til at anl gge en fabrik i ejendommens foss. *Ragna*, der har ern ret sig selv i Amerika i flere  r, holder med broderen, og det g r *Berthe* og moderen egentlig ogs , omend fru *Dag* siger til sin mand: „N r jeg h rer dig, synes jeg, du har ret“ og „n r jeg h rer *Stener* tale om den foss, og hvad han t nkte, n r han stod foran den foss som liden gut, s  synes jeg ogs , han har ret“.

 mnet er s ledes ikke nyt, hverken det sp ndte forhold mellem fader og s n eller fossen og fabrikken. Men Bj rns n st r s  beundringsv rdigt ung og frisk til dette  mne. Hans „fader“ er ganske vist en stolt og stor og st rk personlighed, ret en *storgubbe*, langt stoltere end dem, der repr senterer fordomme og reaktion her til lands. Men hvor stolt han end er, hvor megen forn mhed der end er i hans standpunkt, han m  ikke f  lov at hindre ungdommens arbejdsplaner. Ja, Bj rns n opkaster endog det sp rgsm l, hvorvidt den gamle overhovedet ejer *Daglannet*?

Stener: »Svar mig p  det, hvem ejer daglannet?« (En forundringsfuld stilhed). *Fru Dag*: (endelig). »Det g r far. Han har det papir«. *Stener*: »Papiret har han. Men vi har mere. Vi har arbejdsplanen. Den, som skal fornye altsammen«. *Fru Dag*: »Far har den ejendom fra sin far, og han har den fra sin far, og han fra sin«. *Stener*: »Alle er de d de. Men vi er levende. Efter os kommer andre, som skal leve og arbejde her. Hvem ejer daglannet?«

Der kan ikke v re tvivl om, at de unge har deres del af ejendomsretten.

Er Bj rns n beundringsv rdigt ung i denne bog, s  er han ikke mindre frejdig og lys i sin tro p  livet. Det g r  n s  glad og modig at l se den, og dette sv kkes ikke af den noget kunstigt hidf rte slutning.

Ragna har ved sit f rste m de efter sin hjemkomst fra Amerika haft en strid med sin fader om opdragelse. I Amerika behandler de b rn som sm  voxne. Og der lærer b rnene at *ville*. Deres vilje er aldrig blevet kn kket. Faderen har kaldt hende „den fr k-keste t s, som nogensinde er vendt hjem“, og ogs  p  anden m de s ret hende. Hun kommer i st rk bev gelse, og i denne tager hun vejen op ad den farlige „Svartur“, den stejle og stenede bj rgside, som netop nu er blevet dobbelt farlig ved et regnskyl. Den skr k, som faderen herved kommer i, og som er s rlig gribende, fordi en s n tidligere er omkommet her, formodentlig under lignende omst ndigheder, g r, at faderen, da vi ser ham i slutningsscenen oppe p  s teren, hvortil *Ragna* er n et med livet, men st rkt medtaget og med s rede h nder, giver sit minde til de unges planer. Samtidig tilfredsstiller han sin samvittighed overfor sine egne planer ved at anvende den k besum, som *Stener* m  udrede for g rden, til et le-